

Lovforslag nr. L 138. Fremsat den 24. februar 1982 af industriministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om garantier for lån til bygning af mindre fragtskibe

§ 1

I lov nr. 618 af 17. december 1976 om garantier for lån til bygning af mindre fragtskibe foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således: »Industriministeren kan i finansåret 1982 inden for et beløb af 120 mill. kr. yde garanti af statskassen for lån optaget til bygning af mindre fragtskibe. For de følgende finansår fastsættes garanti-rammen ved de årlige bevillingslove.«

2. I § 2, stk. 2, indsættes som andet punk-

tum »Industriministeren kan herunder efter aftale med finansministeren fastsætte en risikopræmie.«

3. I § 3 ændres to steder i stk. 1, i stk. 2 samt i stk. 3 »handelsministeren« til: »industriministeren«, og i § 3, stk. 1 ændres »Handelsministeriet« til: »Industriministeriet«.

§ 2

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af industriministeren.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ved lov nr. 331 af 24. september 1961 om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe fik handelsministeren bemyndigelse til af statskassen at yde lån eller garantier for lån til bygning af mindre fragtskibe inden for et rammebeløb på 8 mill. kr. i hvert finansår. Ved lov nr. 416 af 18. december 1968 blev dette beløb forhøjet til 20 mill. kr. på grund af stedfundne prisstigninger samt behovet for større, kraftigere og mere moderne udstyrede skibe.

Ved lov nr. 618 af 17. december 1976 blev garantirammen atter forhøjet, denne gang til 60 mill. kr. Samtidig blev adgangen til at yde lån fjernet.

Den almindelige krise i skibsfartserhvervet medførte i årene 1976-79 en ufuldstændig udnyttelse af den garantiramme, som blev fastlagt ved loven af 1976. I de seneste to finansår, 1980 og 1981, har der imidlertid været en stigende interesse fra den mindre skibsfarts side for at udnytte ordningen. I begge disse år har interessen givet sig udslag i et sådant antal kvalificerede ansøgninger under ordningen, at det i adskillige tilfælde har været nødvendigt at begrænse garantien til en del af det beløb, hvorom der har været ansøgt, eller helt at afslå ansøgningen. I 1980 indkom der således kvalificerede ansøgninger til et beløb af 67,5 mill. kr., mens tallet for 1981 voksede til 172,3 mill. kr. Ved udgangen af januar måned 1982 foreligger der allerede ansøgninger for et beløb, der svarer til hele den gældende ramme for 1982 på 60 mill. kr. Da den stærkt øgede efterspørgsel efter garantier under denne ordning således ikke synes at være af forbigående karakter, er der behov for at udvide garantirammen væsentligt, således at denne efterspørgsel i fremtiden vil kunne imødekommes i et rimeligere omfang end hidtil. Der vil stort set være tale om justering af garantirammen svarende til de i perioden siden 1976 indtrufne prisstigninger.

De lån, der garanteres, ydes i almindelighed gennem Danmarks Skibskreditfond. Danske rederier kan her i forbindelse med kontrakter, der indgås i 1982 for levering fra danske værfter eller fra

værfter i andre EF-lande inden udgangen af 1985, opnå 12-årige lån med 2 års afdragsfrihed på et beløb svarende til 80 pct. af kontraktsummen og til en effektiv rente på 8 pct. p.a. Denne ordning er i overensstemmelse med det af EF's Råd vedtagne 5. direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien og er godkendt af EF-Kommissionen.

Garantien ydes i praksis for den dårligst prioriterede del af det lån, Danmarks Skibskreditfond yder mod første prioritets panteret i det finansierede skib. Skibskreditfonden forlanger supplerende sikkerhed for den del af lånebeløbet, der skal tilbagebetales senere end 7 år efter levering, idet det dog samtidig gælder, at det ugaranterede lån aldrig må overstige 50 pct. af skibets handelsværdi efter Fondens skøn.

De nævnte krav medfører i almindelighed, at der må stilles garantier på mellem 40 og 50 pct. af skibenes kontraktsum. Danske redere stilles hermed nu over for lidt lempeligere krav, end det har været tilfældet for kontrakter indgået inden udgangen af 1981 under den dagældende finansieringsordning. Som følge af indskrænkningen i den afdragsfrie periode fra 4 til 2 år - en indskrænkning, der i sig selv har udgjort en stramning af lånevilkårene - er Skibskreditfondens garantikrav blevet mindre belastende, fordi lånene hurtigere tilbagebetales.

De hidtil ydede garantier har kun i et enkelt tilfælde medført et tab for statskassen på 50.000 kr.

Der har hidtil ikke været noget krav om betaling af en risikopræmie knyttet til ordningen. Med lovforslaget åbnes der imidlertid mulighed for, at industriministeren efter aftale med finansministeren kan fastsættes en sådan. Denne fastsættelse skal i givet fald ske under hensyn til de omkostninger for staten, som må forventes i medfør af garantiforpligtelsen, og den præmie, som normalt betales for lignende garantier indhentet ad kommercielle kanaler.

Lovforslaget vil i lighed med den hidtidige lov bidrage til at støtte den mindre skibsfart, hvilket ikke blot har betydning for beskæftigelsen i sø-

fartserhvervet og for sømandsuddannelsen, men også for beskæftigelsen på de mindre værfter, der har en væsentlig, lokal beskæftigelsesmæssig betydning. En moderne og effektiv småskibsflåde er ligeledes af betydning for Danmarks valutaindtjening.

Garantiordningen har karakter af en støtteordning til fordel for rederier og omfattes derfor af de i artikel 8 i det førnævnte EF-direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien fastlagte regler. Ordningen skal i medfør heraf godkendes af Kommissionen. Regeringen har samtidig med fremsættelse af lovforslaget om garantiramens udvidelse anmeldt sagen for EF-Kommissionen og anmodet om Kommissionens godkendelse af udvidelsen.

Garantiordningen vil i lighed med den hidtidige ordning blive administreret af Direktoratet for Egnsudvikling.

Forslaget får inden betydning for kommunerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Stk. 1. Efter forslaget fastsættes der for finansåret 1982 en garantiramme på 120 mill. kr. En sådan fordobling af den hidtil gældende ramme skønnes at muliggøre en imødekommelse af de kvalificerede ansøgninger, der ventes at fremkom-

me i indeværende år.

Da det har vist sig vanskeligt at vurdere udviklingen i det fremtidige garantibehov for en længere årrække, foreslås det, at den årlige garantiramme fremtidig fastsættes ved en tekstanmærkning på finansloven. Dette vil muliggøre en smidigere tilpasning af garantirammen til prisudviklingen og behovet for garantier.

Stk. 2. Som nævnt i de almindelige bemærkninger til lovforslaget har der hidtil kun været registreret tab af meget begrænset betydning på garantier ydet i medfør af lov nr. 331 af 24. september 1961, lov nr. 416 af 18. december 1968 og lov nr. 618 af 17. december 1976. Man har imidlertid fundet det rimeligt at give mulighed for fastsættelsen af en præmie på nye garantier under hensyn til statens risiko og de normale omkostninger ved opnåelsen af lignende, kommercielle garantier.

Stk. 3. I overensstemmelse med den i 1979 skete titelændring bør »handelsministeren« rettes til »industriministeren« og »Handelsministeriet« til »Industriministeriet« de steder i loven, hvor udtrykkene forekommer.

Til § 2

Loven er anmeldt til EF-Kommissionen og agtes sat i kraft når Kommissionens godkendelse foreligger.

Lov om garantier for lån til bygning af mindre fragtskibe

Gældende bestemmelse

§ 1. Handelsministeren kan i hvert finansår inden for et beløb af 60 mill. kr. yde garanti af statskassen for lån optaget til bygning af mindre fragtskibe.

§ 2. For garantier skal der stilles en i hvert enkelt tilfælde godkendt sikkerhed.

Stk. 2. Der kan i øvrigt fastsættes sådanne vilkår for ydelse af garantier, som findes hensigtsmæssige i det enkelte tilfælde.